ROMÂNIA
JUDEȚUL SUCEAVA - **COMUNA BOSANCI**
Str. Sucevei, nr. 1, tel. 0230 527 001, fax. 0230 527 256
www.comunabosanci.ro, registratura@comunabosanci.ro

Departamentul (Direcția): **Consilier Etic**

PROCEDURĂ DOCUMENTATĂ privind

Protejarea avertizorilor în interes public

COD: **PO-CE-05**

Documente de referinţă:

Ordin 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern/managerial al entităților publice

Ediţia: **a IV-a**

Revizia: **a II-a**

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției

Nr. Crt	Elemente privind responsabilii/ operațiunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
1	Elaborat	DRAGOI LUCIA	Consilier Etic	20.01.2025	
2	Avizat	DRAGOI LUCIA	Presedinte Comisia SCIM	20.01.2025	
3	Aprobat	MIRON NECULAI	Primar	20.01.2025	

Cuprins

Pagina de gardă 1

Cuprins 2

Scopul procedurii 3

Domeniul de aplicare 3

Documente de referință 4

Definiții și abrevieri 5

Descrierea activității sau procesului 6

Responsabilități 9

Formular de evidenţă a modificărilor 9

Formular de analiză a procedurii 9

Formularul de distribuire/difuzare 10

Anexe 11

Precizări 11

Scopul procedurii

1 Stabilește modul de realizare a activității, compartimentele și persoanele implicate

Scopul procedurii este stabilirea unei metodologii unitare privind privind protejarea avertizorilor în mod public.

De asemenea, prin prezenta procedură se urmăreşte stabilirea unui mod unitar de lucru pentru îndeplinirea sarcinilor aferente fişei postului pentru toţi salariații instituției implicaţi direct sau indirect în activitatea procedurată.

2 Dă asigurări cu privire la existența documentației adecvate derulării activității

Stabilirea responsabilităţilor privind întocmirea, avizarea şi aprobarea documentelor aferente acestei activităţi.

3 Asigură continuitatea activității, inclusiv în condiții de fluctuație ale personalului

Prin procedură se urmărește asigurarea unui circuit corect, eficient, operativ și legal al documentelor.

4 Sprijină auditul și/sau alte organisme abilitate în acțiuni de auditare și/sau control, iar pe manager, în luarea deciziei

- Nu este cazul

5 Alte scopuri

- Nu este cazul

Domeniul de aplicare

1 Precizarea (definirea) activității la care se referă procedura operațională:

Prezenta procedură se referă la protejarea avertizorilor în mod public.

2 Delimitarea explicită a activității procedurate în cadrul portofoliului de activități desfășurate de entitatea publică:

Activitatea este relevantă ca importanță, fiind procedurată distinct în cadrul instituției.

3 Listarea principalelor activități de care depinde și/sau care depind de activitatea procedurată:

De activitatea procedurată depind toate celelalte activități din cadrul instituției, datorită rolului pe care această activitate îl are în cadrul derulării corecte și la timp a tuturor proceselor.

4 Listarea compartimentelor furnizoare de date și/sau beneficiare de rezultate ale activității procedurate:

4.1 Compartimente furnizare de date

Toate structurile

4.2 Compartimente beneficiare de rezultate:

Toate structurile

4.3 Compartimente implicate în procesul activității:

Consilier Etic

Documente de referință

1. Reglementări internaționale:

- Nu este cazul

2. Legislație primară:

- Ordinul ANI nr. 3468/06.02.2023 de aprobare a formularului de raportare anuală a datelor statistice;
- Legea nr. 67/2023 pentru modificarea art. 6 alin. (2) din Legea nr. 361/2022 privind protecţia avertizorilor în interes public. Publicată în Monitorul Oficial nr. 257/2023;
- Legea nr. 361/2022 privind protecţia avertizorilor în interes public, Publicat în Monitorul Oficial nr. 1218/2022;
- Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G nr. 1.269/2021 privind aprobarea Strategiei naționale anticorupție 2021-2025 și a documentelor aferente acesteia;
- Legea nr. 682/2002 privind protecţia martorilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenţei în exercitarea demnităţilor publice, a funcţiilor publice şi în mediul de afaceri, prevenirea şi sancţionarea corupţiei, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acţiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcţiei, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentul de punere în aplicare a Legii nr. 251/2004 privind unele măsuri referitoare la bunurile primite cu titlu gratuit cu prilejul unor acţiuni de protocol în exercitarea mandatului sau a funcţiei din 15.07.2004, cu modificările și completările ulterioare.

3. Legislație secundară:

- Ordin nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităţilor publice Publicat in Monitorul Oficial, Partea I nr. 387 din 07.05.2018

4. Alte documente, inclusiv reglementări interne ale entității publice:

- Programul de dezvoltare a SCIM
- Regulamentul de funcționare a Comisiei de Monitorizare
- Regulamentul de organizare și funcționare a instituției
- Regulamentul Intern al Instituției
- Dispoziții ale Conducătorului Instituției
- Circuitul documentelor
- Alte acte normative

Definiții și abrevieri

1. Definiții ale termenilor:

Nr. Crt.	Termenul	Definiția și / sau, dacă este cazul, actul care definește termenul
1.	Procedură documentată	Modul specific de realizare a unei activități sau a unui proces, editat pe suport de hârtie sau în format electronic; procedurile documentate pot fi proceduri de sistem şi proceduri operaţionale
2.	Procedură operaţională (procedură de lucru)	Procedură care descrie un proces sau o activitate care se desfăşoară la nivelul unuia sau mai multor compartimente dintr-o entitate, fără aplicabilitate la nivelul întregii entități publice
3.	Ediție procedură	Forma actuală a procedurii; Ediția unei proceduri se modifică atunci când deja au fost realizate 3 revizii ale respectivei proceduri sau atunci când modificările din structura procedurii depășesc 50% din conținutul reviziei anterioare;
4.	Revizie procedură	Acţiunea de modificare respectiv adăugare sau eliminare a unor informații, date, componente ale unei ediții a unei proceduri, modificări ce implică de regulă sub 50% din conținutul procedurii;.
5.	Avertizarea în interes public	Sesizarea făcută cu bună credință cu privire la orice faptă care presupune o încălcare a legii, a deontologiei profesionale sau a principiilor bune administrări, eficienței, economicității și transparenței.
6.	Avertizor	Persoana care face o sesizare și care este încadrată în una dintre autorităţile şi instituţiile publice din cadrul administraţiei publice centrale, administraţiei publice locale, aparatului Parlamentului, aparatului de lucru al Administraţiei Prezidenţiale, aparatului de lucru al Guvernului, autorităţilor administrative autonome, instituţiilor publice de cultură, educaţie, sănătate şi asistenţă socială, companiilor naţionale, regiilor autonome de interes naţional şi local, precum şi societăţilor naţionale cu capital de stat, precum şi o persoană numită în consilii ştiinţifice şi consultative, comisii de specialitate şi în alte organe colegiale organizate în structura ori pe lângă autorităţile sau instituţiile publice.
7.	Comisie de disciplină	Orice organ însărcinat cu atribuții de cercetare disciplinară , prevăzut de lege sau de regulamentele de organizare și funcționare a autorităților publice, instituțiilor publice sau altor unități prevăzute de lege.
8.	Departament	Direcţie Generală, Direcţie, Serviciu, Birou, Compartiment
9.	Conducătorul departamentului (compartimentului)	Director general, director, şef serviciu, şef birou, şef compartiment
10.	Raportare internă	Comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii din cadrul unei autorități, instituții publice, persoane juridice de drept public, precum și din cadrul persoanelor juridice de drept privat. Raportarea internă se realizează prin mijloacele puse la dispoziție de autoritățile, instituțiile publice, persoanele juridice de drept public, precum și de persoanele juridice de drept privat pentru efectuarea de raportări privind încălcări ale legii, acestea constituind canalele interne de raportare.
11.	Raportare externă	Comunicarea orală sau scrisă de informații referitoare la încălcări ale legii realizată prin canalele externe de raportare reprezentate de autorități, instituții publice, persoane juridice de drept public, precum și din cadrul persoanelor juridice de drept privat.
12.	Integritate	Integritatea este un concept care vorbește despre acțiuni consecvente, conform valorilor, metodelor și elementelor de măsură, precum și de raportare la principii și așteptări care pot fi verificate prin rezultate. În etică – integritatea este considerată ca onestitate și corectitudine, și este evaluată prin acuratețea acțiunilor cuiva.
13.	Represalii	Orice acțiune sau omisiune, directă sau indirectă, apărută într-un context profesional, care este determinată de raportarea internă sau externă ori de divulgarea publică și care provoacă sau poate provoca prejudicii avertizorului în interes public
14.	Divulgare publică	Punerea la dispoziție, în orice mod, în spațiul public a informațiilor referitoare la încălcări ale legii.

15.	Facilitator	Persoana fizică ce asistă avertizorul în interes public în procesul de raportare într-un context profesional și a cărui asistență trebuie să fie confidențială.
16.	Autoritate competentă să primească raportări privind încălcări ale legii reprezintă	a) autoritățile și instituțiile publice care, potrivit dispozițiilor legale speciale, primesc și soluționează raportări referitoare la încălcări ale legii, în domeniul lor de competență; b) Agenția Națională de Integritate; c) alte autorități și instituții publice cărora Agenția le transmite raportările spre competentă soluționare;
17.	Context profesional	Activități profesionale, actuale sau anterioare, de orice natură, remunerate sau nu, desfășurate în cadrul autorităților, instituțiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în baza cărora persoanele pot obține informații referitoare la încălcări ale legii și pot suferi represalii în caz de raportare a acestora.
18.	Informații referitoare la încălcări ale legii	Informații, inclusiv suspiciuni rezonabile, cu privire la încălcări efective sau potențiale ale legii, care s-au produs sau care sunt susceptibile să se producă în cadrul autorităților, instituțiilor publice sau în cadrul altor persoane juridice de drept public, precum și în cadrul persoanelor juridice de drept privat, în care lucrează sau a lucrat avertizorul în interes public sau cu care acesta este sau a fost în contact prin intermediul activității sale, precum și informațiile cu privire la încercări de a ascunde astfel de încălcări.
19.	Persoana desemnată	Responsabilul cu atribuțiile prevăzute la art. 10 alin. (l) lit. c) din Legea 361/2022, numit la nivelul autorității, instituției publice sau în cadrul persoanelor juridice de drept privat, precum și în cadrul altor persoane juridice de drept public. În funcție de numărul de angajați, atribuțiile pot fi exercitate de către o persoană, un compartiment sau pot fi externalizate către un terț, denumit în continuare terț desemnat.

2. Abrevieri ale termenilor:

Nr. Crt.	Abrevierea	Termenul abreviat
1.	PO	Procedura operațională
2.	Ed	Ediție
3.	Rev	Revizie
4.	E	Elaborare
5.	V	Verificare
6.	A	Aprobare
7.	Ap.	Aplicare
8.	Ah.	Arhivare
9.	EP	Entitate Publică

Descrierea activității sau procesului

1. Generalități:

Principiile care guvernează protecția raportărilor privind încălcări ale legii sunt:

• Principiul legalității - obligația autorității publice locale de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, asigurând respectarea libertății de exprimare și de informare, a dreptului la protecția datelor cu caracter personal, și a dreptului la o cale de atac eficientă.

• Principiul responsabilității - avertizorul în interes public are obligația de a prezenta date sau informații cu privire la faptele raportate, iar Primăria are responsabilitatea de a asigura cadrul adecvat pentru raportare și protecție.

• Principiul imparțialității - examinarea și soluționarea raportărilor se fac fără subiectivism, indiferent de convingerile și interesele persoanelor responsabile de soluționarea acestora din cadrul autorității locale.

• Principiul bunei administrări - Primăria, ca autoritate publică locală, este datoare să își desfășoare activitatea în realizarea interesului general al comunității, cu un grad ridicat de profesionalism, în condiții de eficiență și eficacitate a folosirii resurselor.

• Principiul echilibrului - nicio persoană nu se poate prevala de prevederile procedurii pentru a diminua sancțiunea administrativă sau disciplinară pentru o faptă a sa mai gravă care nu are legătură cu raportarea.

• Principiul bunei-credințe - este ocrotită persoana care a avut motive întemeiate să creadă că informațiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării și că respectivele informații intrau în domeniul de aplicare al legislației privind protecția avertizorilor.

Pentru a beneficia de măsurile de protecţie, avertizorul în interes public trebuie să întrunească cumulativ următoarele condiţii:

a) să fie una dintre persoanele care efectuează raportări potrivit prevederilor legale şi care a obţinut informaţii referitoare la încălcări ale legii într-un context profesional;

b) să fi avut motive întemeiate să creadă că informaţiile referitoare la încălcările raportate erau adevărate la momentul raportării;

c) să fi efectuat o raportare internă, o raportare externă sau o divulgare publică.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii, avertizorul în interes public trebuie să îndeplinească cumulativ condiţiile prevăzute în lege, precum şi condiţia ca represaliile să fie consecinţa raportării efectuate.
Măsurile legale se aplică şi:

a) facilitatorilor;

b) persoanelor terţe care au legături cu avertizorul în interes public şi care ar putea să sufere represalii într-un context profesional, cum ar fi colegi sau rude ale acestuia;

c) persoanelor juridice deţinute de către avertizorul în interes public sau pentru care avertizorul în interes public lucrează sau cu care are alte tipuri de legături într-un context profesional;

d) avertizorului în interes public care, în mod anonim, a raportat sau a divulgat public informaţii referitoare la încălcări, dar este ulterior identificat şi suferă represalii;

e) avertizorului în interes public care efectuează raportări către instituţiile, organele, oficiile sau agenţiile competente ale Uniunii Europene.

2. Documente utilizate:

2.1. Lista și proveniența documentelor:

- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri sunt cele enumerate la Documentele de referintă, precum și anexele dacă este cazul.

2.2. Conținutul și rolul documentelor:

- Documentele utilizate în elaborarea prezentei proceduri au rolul de a reglementa modalitatea de implementare a activității procedurate.
- Accesul, pentru fiecare Compartiment, la legislaţia aplicabilă, se face prin programul informatic la care au acces salariaţii entităţii.

2.3. Circuitul documentelor:

- Pentru asigurarea condiţiilor necesare cunoaşterii și aplicării de către salariaţii entităţii a prevederilor legale care reglementează activitatea procedurată, elaboratorul va difuza procedura conform Formularului de distribuire/difuzare.

3. Resurse necesare:

3.1. Resurse materiale:

- Computer
- Imprimantă
- Copiator
- Consumabile (cerneală/toner)
- Hartie xerox
- Dosare

3.2. Resurse umane:

- Conducătorul Instituției
- Consilierul etic
- Salariații instituției

3.3. Resurse financiare:

- Conform Bugetului aprobat al Instituției

4. Modul de lucru:

4.1. Planificarea operațiunilor și acțiunilor activității:

Operațiunile și acțiunile privind activitatea procedurată se vor derula de către compartimentele implicate, conform instrucțiunilor din prezenta procedură.

4.2. Derularea operațiunilor și acțiunilor activității:

Drepturile și măsurile de protecție ale avertizorilor în interes public

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile prevăzute de lege și de prezenta procedură și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile Legii nr. 361/2022.

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
b) concedierea sau eliberarea din funcția publică;
c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
d) reducerea salariului și schimbarea programului de lucru;

e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanței profesionale individuale, inclusiv a funcționarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfășurată;

f) aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare;

g) constrângerea, intimidarea, hărțuirea;

h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;

i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care salariatul a avut așteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;

j) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;

k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputației persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităților de afaceri și a pierderii de venituri;

l) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

Măsuri stabilite pentru a proteja identitatea avertizorilor

1. Confidențialitatea semnalării: Majoritatea legislațiilor stipulează că identitatea persoanei care face avertizarea trebuie să fie protejată, iar informațiile legate de aceasta să nu fie dezvăluite fără consimțământul explicit al avertizorului, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

2. Canale securizate de raportare: Implementarea unor canale de raportare securizate (cum ar fi linii telefonice anonime, platforme online criptate) care garantează că informațiile pot fi transmise fără ca identitatea avertizorului să fie expusă.

3. Protecția împotriva represaliilor: Legislațiile naționale sau europene prevăd măsuri care protejează avertizorii împotriva oricăror represalii, cum ar fi concedierea, discriminarea sau alte măsuri punitive. De exemplu, avertizorii nu pot fi concediați sau sancționați pentru semnalarea unui abuz.

4. Anonimizarea raporturilor: În unele cazuri, informațiile transmise autorităților pot fi anonimizate pentru a preveni identificarea persoanei care face avertizarea. Aceasta poate include ștergerea datelor personale sau utilizarea unor pseudonime.

5. Măsuri legale pentru protecția identității: Avertizorii pot beneficia de protecție juridică specială, precum interdicția de a fi obligați să dezvăluie identitatea lor în instanță, în cazul în care acest lucru poate pune în pericol siguranța lor.

6. Informarea avertizorilor despre drepturile lor: Multe legi stipulează obligația de a informa persoanele care fac avertizări despre drepturile lor de protecție a identității și despre modul în care pot solicita sprijin juridic dacă sunt expuse riscurilor.

Exonerarea de răspundere

În vederea protejării împotriva represaliilor, persoanele prevăzute în lege beneficiază de măsurile prevăzute în lege.

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informaţii privind încălcări ale legii nu încalcă dispoziţiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informaţii şi nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informaţii, cu condiţia să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condiţiile prezentei legi şi să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândeşte sau accesează date şi informaţii de care are cunoştinţă în virtutea atribuţiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condiţiile prezentei legi.

Răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispoziţiilor de drept comun.

În cadrul procedurilor judiciare care vizează încălcări precum încălcarea dreptului la imagine, încălcarea drepturilor de autor, încălcarea secretului profesional, încălcarea normelor de protecţie a datelor, divulgarea secretelor comerciale sau acţiunile în despăgubire, nu se poate angaja răspunderea persoanelor prevăzute în lege

ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice efectuate în condiţiile prezentei legi.
Persoanele prevăzute în lege au dreptul să invoce respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiţia să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Persoanele prevăzute în lege care au efectuat o raportare sau divulgare publică în condiţiile prezentei legi au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

Interdicţia represaliilor
Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, ameninţări cu represalii sau tentative de represalii, în special cele care privesc:

a) orice suspendare a contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu;
b) concedierea sau eliberarea din funcţia publică;
c) modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu;
d) reducerea salariului şi schimbarea programului de lucru;
e) retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcţia publică şi a dezvoltării profesionale, inclusiv prin evaluări negative ale performanţei profesionale individuale, inclusiv a funcţionarilor publici, sau prin recomandări negative pentru activitatea profesională desfăşurată;
f) aplicarea oricărei alte sancţiuni disciplinare;
g) constrângerea, intimidarea, hărţuirea;
h) discriminarea, crearea unui alt dezavantaj sau supunerea la un tratament inechitabil;
i) refuzul de a transforma un contract de muncă pe o perioadă determinată într-un contract de muncă pe durată nedeterminată, în cazul în care lucrătorul a avut aşteptări legitime că i s-ar oferi un post permanent;
j) refuzul de a reînnoi un contract de muncă pe o perioadă determinată sau încetarea anticipată a unui astfel de contract;
k) cauzarea de prejudicii, inclusiv la adresa reputaţiei persoanei în cauză, în special pe platformele de comunicare socială, sau pierderi financiare, inclusiv sub forma pierderii oportunităţilor de afaceri şi a pierderii de venituri;
l) includerea pe o listă sau într-o bază de date negativă, pe baza unui acord sectorial sau la nivel de industrie, formal sau informal, care poate presupune că persoana în cauză nu îşi va găsi, în viitor, un loc de muncă în respectivul sector sau în respectiva industrie;
m) rezilierea unilaterală extrajudiciară a unui contract pentru bunuri sau servicii, fără a fi îndeplinite condiţiile în acest sens;
n) anularea unei licenţe sau a unui permis;
o) solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice sau medicale.

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripţia locului de desfăşurare a activităţii avertizorului în interes public asigură asistenţa judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Pentru a beneficia de măsurile reparatorii stabilite prin legislația privind protecția avertizorilor de interes public, avertizorii trebuie să îndeplinească, de obicei, o serie de condiții specifice. În general, aceste condiții trebuie să fie îndeplinite cumulativ pentru ca avertizorul să beneficieze de protecție și măsuri reparatorii. Printre aceste condiții se numără:

1. Să fi făcut o avertizare în interes public: Avertizorul trebuie să raporteze o situație care afectează interesul public, cum ar fi încălcarea legii, fraude, corupție, abuzuri sau alte practici ilegale sau neetice care pot cauza daune unei organizații sau comunității.
2. Să urmeze procedura legală corectă de raportare: În multe cazuri, pentru a beneficia de protecție, avertizorul trebuie să urmeze o anumită procedură de raportare a abuzului sau ilegalității. Aceasta poate include raportarea mai întâi la superiori sau la o autoritate competentă. În anumite circumstanțe, avertizările pot fi acceptate chiar și în cazul în care nu au fost raportate intern, dar sunt semnalate autorităților externe (de exemplu, autorităților de reglementare sau agențiilor guvernamentale).
3. Să acționeze cu bună-credință: Avertizorul trebuie să aibă motive întemeiate să creadă că informațiile pe care le furnizează sunt corecte și relevante pentru a proteja interesul public. Raportările false sau din motive personale (de exemplu, răzbunare sau denigrare) nu sunt protejate.

4. Să fi suferit o formă de represalii: Pentru a beneficia de măsuri reparatorii, avertizorul trebuie să fi fost supus unor represalii ca urmare a avertizării. Aceste represalii pot include concedierea, demiterea, sancționarea, discriminarea, deteriorarea reputației sau alte măsuri punitive. Protecția și măsurile reparatorii se acordă doar dacă se poate demonstra că avertizorul a fost penalizat sau afectat din cauza acțiunilor sale de a semnala ilegalitățile.

5. Să raporteze abuzul într-un termen rezonabil: Avertizorii trebuie să raporteze abuzurile într-un termen rezonabil de la momentul în care au aflat despre faptele ilegale. Acest termen variază în funcție de reglementările naționale sau europene.

6. Să fie angajat sau să fi avut o relație profesională cu organizația respectivă: În general, avertizorii de interes public trebuie să fie angajați sau să fi avut o relație profesională (de exemplu, contractori sau furnizori) cu unitatea în care s-au produs ilegalitățile.

Contestarea măsurilor luate ca represalii

Avertizorul în interes public poate contesta măsurile prevăzute în lege printr-o cerere adresată instanţei competente, în funcţie de natura litigiului, în a cărei circumscripţie teritorială acesta îşi are domiciliul.

În litigiile prevăzute în lege sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie angajatorului, fie entităţii cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Instanţa poate dispune, pe calea ordonanţei preşedinţiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor prevăzute în lege.

La cererea avertizorului în interes public care doreşte să conteste măsurile prevăzute în lege, baroul din circumscripţia locului de desfăşurare a activităţii avertizorului în interes public asigură asistenţa judiciară gratuită.

Dacă instanţa constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desfiinţarea măsurii, repunerea părţilor în situaţia anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii şi interzicerea ei pe viitor, precum şi orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii.

Odată cu luarea oricăreia dintre măsurile prevăzute în lege, instanţa va dispune, în toate cazurile, şi obligarea autorităţii, instituţiei publice sau persoanei juridice de drept public sau persoanei juridice de drept privat la publicarea într-un cotidian local sau naţional, pe cheltuiala sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile prevăzute în lege.

Extrasul se publică şi pe pagina de internet existentă a autorităţii, instituţiei publice, persoanei juridice de drept public sau persoanei juridice de drept privat, precum şi pe pagina de internet a Agenţiei, cu respectarea legislaţiei privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal.

Dacă instanţa constată că împotriva aceluiaşi avertizor în interes public au fost dispuse, de cel puţin două ori, represalii în considerarea aceleiaşi raportări sau divulgări publice, aceasta poate dispune, după caz, oricare dintre măsurile prevăzute în lege, precum şi aplicarea unei amenzi civile în cuantum de până la 40.000 de lei.

Consilierea, informarea şi asistenţa

Agenţia asigură consilierea şi informarea în legătură cu măsurile de protecţie, cu drepturile, procedurile şi măsurile reparatorii aplicabile.

Agenţia oferă avertizorilor în interes public asistenţă în legătură cu protecţia acestora împotriva represaliilor în faţa oricărei autorităţi.

Protecţia identităţii persoanei vizate şi a terţelor persoane

Normele privind protecţia identităţii aplicabile avertizorilor în interes public, prevăzute în lege, se aplică şi persoanei vizate, precum şi persoanelor terţe la care se face referire în raportare.

Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfăşurare acţiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepţia cazului în care, ca urmare a soluţionării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate şi dreptul de acces la propriul dosar.

Condiţii privind cercetarea disciplinară

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul autorităţilor, instituţiilor publice, altor persoane juridice de drept public sau persoanelor juridice de drept privat au obligaţia de a invita presa şi un reprezentant al sindicatului sau al asociaţiei profesionale sau un reprezentant al salariaţilor, după caz.

Anunţul se face prin comunicat pe pagina de internet a autorităţii, instituţiei publice, persoanei juridice de drept public sau persoanei juridice de drept privat cu cel puţin 3 zile lucrătoare înaintea şedinţei, sub sancţiunea nulităţii raportului şi a sancţiunii disciplinare aplicate.

Interzicerea renunţării la drepturi şi la măsuri reparatorii.

Drepturile şi măsurile prevăzute de lege nu pot face obiectul unei renunţări sau limitări prin contract, formă sau condiţii de încadrare în muncă, inclusiv un acord de arbitraj prealabil unui litigiu.

Orice tranzacţie prin care se urmăreşte limitarea sau renunţarea la drepturile şi măsurile prevăzute de lege este nulă de drept.

Modalităţi de raportare şi dispoziţii comune aplicabile raportărilor privind încălcări ale legii
Modalităţi de raportare
Modalităţile de raportare sunt următoarele:

a) raportarea internă;

b) raportarea externă.

Raportarea privind încălcări ale legii se efectuează, în principal, prin intermediul canalelor interne de raportare existente. Avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii poate alege, însă, între canalul intern de raportare şi canalul extern de raportare. La alegerea canalului de raportare avertizorul în interes public poate lua în considerare aspecte precum:

a) existența riscului de represalii, în cazul raportării prin canalele interne;

b) imposibilitatea remedierii încălcării în mod eficace prin intermediul canalelor interne de raportare.

În lipsa canalelor interne de raportare în cazul persoanelor juridice de drept privat cu mai puţin de 50 de lucrători, avertizorul în interes public care efectuează o raportare privind încălcări ale legii utilizează canalul extern.

Raportările interne se vor face prin următoarele modalități:

- În scris;
- Oral.

Raportarea în scris, pe suport hârtie sau în format electronic se realizează prin completarea și transmiterea formularului de raportare prin următoarele canale:

1. E-mail. Acest canal reprezintă una din modalitățile cele mai securizate pentru primirea raportărilor privind încălcări ale legii și este gestionat doar de către persoana desemnată prin act administrativ, în condițiile și în conformitate cu prevederile legale privind protecția avertizorilor în interes public. Formularul completat pe suport electronic va fi trimis la adresa de e-mail (.....). E-mail-urile se imprimă și urmează procedura aplicabilă raportărilor formulate pe suport de hârtie.

2. Poștă. Formularul completat pe suport de hârtie se introduce în plic.
Destinatar: .....
Expeditor: Datele de identificare a avertizorului NU vor fi trecute pe plic (acestea fiind menționate în cuprinsul documentului).
Condiție obligatorie: plicul va fi sigilat, marcat „CONFIDENTIAL”, cu mențiunea: „Raportare conform prevederilor Legii nr. 361/2022, privind protecția avertizorilor în interes public".

3. Personal. În situația în care se dorește efectuarea raportării în prezența responsabilului de integritate, avertizorul are posibilitatea de a solicita o întâlnire cu acesta la sediul entității. Această modalitate de Întâlnire poate fi stabilită direct la locul de muncă al responsabilului de integritate sau la numărul de telefon adus la cunoștința publică, în acest sens.

4. Cutia poștală. Formularul de raportare completat pe suport de hârtie se introduce într-un plic care va avea mențiunea „Raportare încălcare lege” și se depune la cutia special creată pentru corespondența cu privire la

avertizările în interes public care se află în holul clădirii..... .
Accesul la cutia creată pentru depunerea avertizărilor în interes public cât și la e-mail (.....) îl are doar responsabilul de integritate din cadrul entității, a cărui obligație este de a verifica periodic (minim de 2 ori pe săptămână) cutia și e-mailul.

Raportarea orală a unei avertizări în interes public.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, responsabilul de integritate are obligația de a documenta raportarea fie prin efectuarea unei înregistrări a conversației întro formă durabilă și accesibilă, sub rezerva consimțământului avertizorului în interes public, fie printr-o transcriere completă și exactă a conversației, întocmind în acest sens un procesverbal. Responsabilul de integritate oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica și de a-și exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversației, prin semnarea acestuia. În cazul În care avertizorul nu își dă acordul pentru înregistrarea conversației atunci este direcționat să facă raportarea folosind celelalte canale de raportare.

Conţinutul raportărilor

Raportarea cuprinde, cel puţin, următoarele: numele şi prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, contextul profesional în care au fost obţinute informaţiile, persoana vizată, dacă este cunoscută, descrierea faptei susceptibile să constituie încălcare a legii în cadrul unei autorităţi, instituţii publice, oricărei alte persoane juridice de drept public, precum şi în cadrul persoanei juridice de drept privat, precum şi, după caz, probele în susţinerea raportării, data şi semnătura, după caz.

Prin excepţie, raportarea care nu cuprinde numele, prenumele, datele de contact sau semnătura avertizorului în interes public se examinează şi se soluţionează în măsura în care conţine indicii referitoare la încălcări ale legii.

Evidenţa raportărilor

Raportările se înscriu într-un registru, care cuprinde data primirii raportării, numele şi prenumele, datele de contact ale avertizorului în interes public, obiectul raportării şi modalitatea de soluţionare.

Unitatea, prin persoana sau compartimentul desemnat potrivit prevederilor legale au obligaţia de a păstra evidenţa raportărilor în registru. Registrul se ţine în format electronic. Unitatea, prin persoana sau compartimentul desemnat, au obligaţia de a menţine statistici cu privire la raportările care privesc încălcări ale legii.

Unitatea păstrează evidenţa tuturor raportărilor primite cu respectarea cerinţelor privind confidenţialitatea. Raportările se păstrează 5 ani. După expirarea perioadei de păstrare de 5 ani, acestea se distrug, indiferent de suportul pe care sunt păstrate.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală, persoana desemnată are obligaţia de a documenta raportarea în unul dintre următoarele moduri:

a) prin efectuarea unei înregistrări a conversaţiei într-o formă durabilă şi accesibilă, sub rezerva consimţământului avertizorului în interes public;

b) printr-o transcriere completă şi exactă a conversaţiei.

În cazul în care pentru raportare se utilizează o linie telefonică sau un alt sistem de mesagerie vocală în care conversaţiile nu pot fi înregistrate, persoana desemnată are obligaţia de a întocmi un proces-verbal de transcriere completă şi exactă a conversaţiei. Persoanele desemnate oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica şi de a-şi exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversaţiei, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public solicită ca raportarea să aibă loc în prezenţa persoanei desemnate, aceasta are obligaţia de a întocmi un proces-verbal de consemnare, într-o formă durabilă şi accesibilă, sub rezerva consimţământului avertizorului în interes public. Persoana desemnată oferă avertizorului în interes public posibilitatea de a verifica, de a rectifica şi de a-şi exprima acordul cu privire la procesul-verbal al conversaţiei, prin semnarea acestuia.

În cazul în care avertizorul în interes public nu îşi exprimă consimţământul pentru transcrierea sau înregistrarea conversaţiei, acesta este îndrumat să raporteze în scris, pe suport hârtie, persoanei desemnate, sau în format electronic, la o adresă de poştă electronică dedicată.

Procedura privind raportarea internă

Procedurile de raportare internă şi de efectuare de acţiuni subsecvente trebuie să cuprindă următoarele elemente:

a) conceperea, instituirea şi gestionarea modalităţii de primire a raportărilor astfel încât să fie protejată confidenţialitatea identităţii avertizorului în interes public şi a oricărei părţi terţe menţionate în raportare şi să se împiedice accesul la raportare al personalului neautorizat;

b) obligaţia de a transmite avertizorului în interes public confirmarea primirii raportării, în termen de cel mult 7 zile calendaristice de la primirea acesteia;

c) desemnarea unei persoane, a unui compartiment sau a unui terţ, cu atribuţii în ceea ce priveşte primirea, înregistrarea, examinarea, efectuarea de acţiuni subsecvente şi soluţionarea raportărilor, care să acţioneze cu imparţialitate şi care să fie independent în exercitarea acestor atribuţii;

d) efectuarea cu diligenţă a acţiunilor subsecvente de către persoana desemnată;

e) obligaţia de informare a avertizorului în interes public cu privire la stadiul acţiunilor subsecvente, în termen de cel mult 3 luni de la data confirmării de primire sau, în cazul în care nu i s-a confirmat primirea raportării, de la expirarea termenului de 7 zile prevăzut la lit. b), precum şi, ulterior, ori de câte ori sunt înregistrate evoluţii în desfăşurarea acţiunilor subsecvente, cu excepţia cazului în care informarea ar putea periclita desfăşurarea acestora;

f) obligaţia de informare a conducătorilor autorităţilor, instituţiilor publice, altor persoane juridice de drept public, precum şi persoanelor juridice de drept privat, cu privire la modalitatea de soluţionare a raportării;

g) obligaţia de a furniza informaţii clare şi uşor accesibile privind procedurile de raportare externă către autorităţile competente şi, după caz, către instituţiile, organele, oficiile sau agenţiile Uniunii Europene;

h) obligaţia de informare a avertizorului în interes public cu privire la modalitatea de soluţionare a raportării.

Persoana desemnată, precum şi mijloacele de raportare trebuie aduse la cunoştinţa fiecărui angajat, prin afişare pe pagina de internet a instituţiei şi prin afişare la sediu, într-un loc vizibil şi accesibil. Angajatorul trebuie să se asigure că, în orice moment, cel puţin un mijloc de raportare este accesibil.

Clasarea raportării interne

Raportarea se clasează atunci când:

a) nu conţine elementele prevăzute de lege, altele decât datele de identificare a avertizorului în interes public, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligaţie să fie îndeplinită;

b) raportarea este transmisă anonim şi nu conţine suficiente informaţii referitoare la încălcări ale legii, care să permită analizarea şi soluţionarea raportării, iar persoana desemnată a solicitat completarea acesteia în termen de 15 zile, fără ca această obligaţie să fie îndeplinită.

În situaţia prevăzută la lit. a), soluţia de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

În cazul în care o persoană face mai multe raportări cu acelaşi obiect, acestea se conexează, avertizorul în interes public urmând să primească o singură informare. Dacă după trimiterea acesteia se primeşte o nouă raportare cu acelaşi obiect, fără a prezenta informaţii suplimentare care să justifice o acţiune subsecventă diferită, aceasta se clasează.

Persoana desemnată în conformitate cu lit. c) poate decide încheierea procedurii dacă după examinarea raportării se constată că este o încălcare în mod clar minoră şi nu necesită acţiuni subsecvente suplimentare, altele decât închiderea procedurii. Această prevedere nu aduce atingere obligaţiei de a păstra confidenţialitatea, de a informa avertizorul în interes public şi nu aduce atingere nici altor obligaţii sau altor proceduri aplicabile de remediere a încălcării raportate.

Soluţia de clasare se comunică avertizorului în interes public, cu indicarea temeiului legal.

Obligația de a păstra confidențialitatea

Responsabilul de integritate are obligația de a nu dezvălui identitatea avertizorului în interes public și nici informațiile care ar permite identificarea directă sau indirectă a acestuia, cu excepția situației în care are consimțământul expres al acestuia. Prin excepție, identitatea avertizorului în interes public și orice altă informație prevăzută mai sus pot fi divulgate numai în cazul în care acest lucru este o obligație impusă de lege, cu respectarea condițiilor și a limitelor prevăzute de aceasta. În această situație, avertizorul în interes public este

informat anterior, în scris, cu privire la divulgarea identității și a motivelor divulgării datelor confidențiale în cauză. Obligația nu există în cazul în care informarea ar periclita investigațiile sau procedurile judiciare.

Obligația de a păstra confidențialitatea nu există în cazul în care avertizorul în interes public a dezvăluit în mod intenționat identitatea sa în contextul unei divulgări publice. Obligația de a păstra confidențialitatea se menține și în cazul în care raportarea aiunge din eroare la o altă persoană din cadrul entității, alta decât persoana desemnată. În acest caz, raportarea este înaintată, de îndată, persoanei desemnate.

Toate informațiile privind avertizarea în interes public se păstrează sub cheie de către responsabilul de integritate.

Normele privind protecția identității aplicabile avertizorilor în interes public, se aplică și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare.

Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice, cu excepția cazului în care, ca urmare a soluționării raportării sau divulgării, se constată că persoana vizată nu este vinovată de încălcările legii ce au făcut obiectul raportării sau divulgării.

Persoanele vizate au dreptul la apărare, inclusiv dreptul de a fi ascultate și dreptul de acces la propriul dosar.

Măsurile reparatorii și modalitățile de asigurare a protecției împotriva represaliilor

La solicitarea avertizorului în interes public cercetat disciplinar ca urmare a raportării interne, externe sau divulgării publice, comisiile de disciplină sau alte organisme similare din cadrul entității au obligația de a invita presa și un reprezentant al sindicatului sau al asociației profesionale sau un reprezentant al salariaților, după caz. Anunțul se face prin comunicat pe pagina de internet a instituției publice cu cef puțin 3 zile lucrătoare înaintea ședinței, sub sancțiunea nulității raportului și a sancțiunii disciplinare aplicate.

În vederea protejării împotriva responsabililor, persoanele prevăzute la art. 2 și art. 20 alin. (3) din Legea nr. 361/2022 beneficiază de următoarele măsuri:

Avertizorul în interes public care efectuează o raportare sau divulgare publică a unor informații privind încălcări ale legii nu încalcă dispozițiile legale sau clauzele contractuale privind divulgarea de informații și nu răspunde pentru raportarea sau divulgarea publică a unor astfel de informații, cu condiția să fi efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii și să fi avut motive întemeiate să creadă că raportarea sau divulgarea a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Avertizorul în interes public care dobândește sau accesează date și informații de care are cunoștință în virtutea atribuțiilor de serviciu sau a raporturilor de muncă nu răspunde dacă accesarea sau dobândirea are ca scop raportarea sau dezvăluirea publică a unei încălcări a legii, iar raportarea sau divulgarea publică s-a efectuat în condițiile legii.

Răspunderea avertizorilor în interes public pentru acte sau omisiuni care nu au legătură cu raportarea sau divulgarea publică sau care nu sunt necesare pentru dezvăluirea unei încălcări a legii este supusă dispozițiilor de drept comun.

Nu se poate angaja răspunderea ca urmare a raportărilor sau a divulgărilor publice efectuate în condițiile legii, în cadrul procedurilor judiciare care vizează încălcări precum încălcarea dreptului la imagine, a secretului profesional, a normelor de protecție a datelor sau acțiunilor în despăgubire. Totodată, acestea au dreptul să invoce respectiva raportare sau divulgare publică pentru a urmări închiderea cauzei, cu condiția să fi avut motive întemeiate să considere că raportarea sau divulgarea publică a fost necesară pentru dezvăluirea unei încălcări a legii.

Persoanele care au efectuat o raportare sau divulgare publică în condițiile legii au dreptul la repararea integrală a prejudiciului suferit ca urmare a raportării sau divulgării publice.

Este interzisă orice formă de represalii împotriva avertizorilor în interes public, amenințări cu represalii sau tentative de represalii, precum: suspendarea contractului individual de muncă ori a raportului de serviciu, concedierea sau eliberarea din funcția publică, modificarea contractului de muncă sau a raportului de serviciu, reducerea salariului, retrogradarea sau împiedicarea promovării în muncă sau în funcția publică și a dezvoltării profesionale, aplicarea oricărei alte sancțiuni disciplinare, constrângerea, intimidarea, hărțuirea, discriminarea, cauzarea de prejudicii, anularea unei licențe/autorizații/acord, solicitarea de efectuare a unei evaluări psihiatrice/medicale, etc.

La cererea avertizorului în interes public cercetat disciplinar, în termen de maximum un an de la data raportării, baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului În interes public asigură asistența judiciară gratuită pe parcursul procedurii disciplinare.

Avertizorul în interes public și persoanele prevăzute la art. 20 alin. (3) din Legea nr. 361/2022 pot contesta

măsurile luate ca represalii printr-o cerere adresată instanței competente, în funcție de natura litigiului, în a cărei circumscripție teritorială acesta își are domiciliul. în aceste litigii, sarcina de a dovedi că măsura contestată este justificată de alte motive decât cele care au legătură cu raportarea sau divulgarea publică revine, după caz, fie angajatorului, fie entității cu privire la care se face contestarea privind represaliile.

Mai mult, instanta poate dispune, pe calea ordonanței președințiale, chiar dacă nu există judecată asupra fondului, suspendarea măsurilor luate ca represalii.

La cererea persoanei care dorește să conteste măsurile luate ca represalii baroul din circumscripția locului de desfășurare a activității avertizorului în interes public asigură asistenta judiciară gratuită.

Dacă instanta constată că măsura a fost dispusă ca represalii în considerarea raportării sau a divulgării publice, aceasta poate dispune, după caz, desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, precum și orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii. Odată cu luarea oricăreia dintre aceste măsuri, instanța va dispune, în toate cazurile, și obligarea entității la publicarea într-un cotidian local sau național, pe cheltuiala sa, a unui extras din hotărârea prin care a fost constatată dispunerea în mod nelegal a uneia dintre măsurile luate ca represalii, precum și pe pagina de internet a entității și a Agenției, cu respectarea legislatiei privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal.

Dacă instanta constată că împotriva aceleiași persoane au fost dispuse, de cel puțin două ori, represalii în considerarea aceleiași raportări sau divulgări publice, aceasta poate dispune, după caz desființarea măsurii, repunerea părților în situația anterioară, repararea prejudiciului, încetarea măsurii și interzicerea ei pe viitor, orice alte măsuri pentru încetarea formelor de represalii, precum și aplicarea unei amenzi civile în cuantum de până la 40.000 de lei.

Protecția datelor personale

Toate prelucrările de date cu caracter personal se desfășoară potrivit dispozițiilor GDPR și legislației naționale:

- Datele care nu sunt necesare pentru soluționarea unei raportări nu se colectează;
- Dacă sunt colectate accidental, se șterg imediat;
- Se asigură securitatea prelucrării datelor prin măsuri tehnice și organizatorice adecvate.

Protecția identității persoanei vizate și a terțelor persoane

Normele privind protecția identității aplicabile avertizorilor se aplică și persoanei vizate, precum și persoanelor terțe la care se face referire în raportare. Identitatea persoanei vizate este protejată cât timp sunt în desfășurare acțiunile subsecvente raportării sau divulgării publice.

Consecințele divulgării neautorizate a identității avertizorilor

Divulgarea neautorizată a identității avertizorului în interes public sau a informațiilor care pot conduce la identificarea acestuia reprezintă o încălcare gravă a prevederilor legale și are următoarele consecințe:

a) Sancțiuni disciplinare, conform Codului Muncii (Legea nr. 53/2003, republicată, cu modificările și completările ulterioare) sau Codului Administrativ (OUG nr. 57/2019, cu modificările și completările ulterioare), după caz:

- Avertisment scris;
- Retrogradarea din funcție, cu acordarea salariului corespunzător funcției în care s-a dispus retrogradarea, pentru o durată ce nu poate depăși 60 de zile;
- Reducerea salariului de bază pe o durată de 1-3 luni cu 5-10%;
- Reducerea salariului de bază și/sau, după caz, a indemnizației de conducere pe o perioadă de 1-3 luni cu 5-10%;
- Desfacerea disciplinară a contractului individual de muncă/eliberarea din funcția publică.

b) Răspundere contravențională, conform Legii nr. 361/2022 privind protecția avertizorilor în interes public:

- Aplicarea unei amenzi contravenționale între 1.000 și 30.000 lei.

c) Răspundere civilă, constând în:

- Obligarea la plata de despăgubiri materiale și morale în favoarea avertizorului prejudiciat;
- Repararea integrală a prejudiciului suferit de avertizor ca urmare a divulgării identității sale.

d) Răspundere penală, în cazul în care fapta întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni, cum ar fi:

- Divulgarea informațiilor secrete de serviciu sau nepublice (art. 304 Cod Penal);
- Abuzul în serviciu (art. 297 Cod Penal), dacă divulgarea a fost făcută de un funcționar public în exercitarea

atribuțiilor de serviciu;

• Violarea secretului corespondenței (art. 302 Cod Penal), dacă divulgarea a vizat corespondența sau comunicările avertizorului.

e) Măsuri administrative:

• Anularea actelor administrative emise ca urmare a divulgării neautorizate;

• Obligarea autorității la publicarea unui extras din hotărârea de sancționare într-un cotidian local sau național și pe pagina de internet proprie.

f) Sancțiuni pentru repetarea faptei:

• În caz de divulgări repetate, se poate aplica o amendă civilă de până la 40.000 de lei, conform art. 18 alin. (6) lit. e) din Legea nr. 361/2022.

Persoanele responsabile cu primirea și soluționarea raportărilor, precum și orice altă persoană care ia cunoștință de identitatea avertizorului, semnează o declarație de confidențialitate (conform modelului din Anexa 6) prin care își asumă expres respectarea confidențialității și recunosc posibilele consecințe ale încălcării acesteia.

Monitorizarea respectării măsurilor de confidențialitate este responsabilitatea conducătorului instituției, care va lua măsuri imediate în cazul identificării oricărei potențiale încălcări.

4.3. Valorificarea rezultatelor activității:

Rezultatele activității vor fi valorificate de către toate comisiile și compartimentele din Instituție.

Responsabilități

Conducătorul instituției
- Aprobă procedura
- Asigură implementarea și menținerea procedurii.

Consilierul Etic
- Aplică și menține procedura;
- Realizează activitățile descrise la termenele stabilite în prezenta procedură

Salariații instutiției
- Aplică și menține procedura;
- Realizează activitățile descrise la termenele stabilite în prezenta procedură

Formular de evidenţă a modificărilor

Nr. Crt	Numărul ediţiei / reviziei	Data ediţiei / reviziei	Componenta revizuită	Descrierea modificării	Avizul conducătorului compartimentului
1	Ediția I	26.02.2018	X	X	
2	Ediția a II-a	07.05.2018	- Legislație primară - Legislație secundară	Conform Ordinului nr. 600/2018, în vigoare de la 07.05.2018, se aduc modificări în ceea ce privește definirea termenilor, structura din cadrul procedurii documentate prin introducerea/modificarea a 3 formulare, prevăzute ca si componente structurale minimale, respectiv Formular de evidență a modificărilor, Formular de analiză a procedurii, Formular de distribuire difuzare.	

3	Revizia I	05.07.2019	Descrirea procedurii, precizarea activităţii, legislația secundară. generalități, derularea operațiunilor și acțiunilor activității, responsabilități	Conform Ordonanței de urgență nr. 57/2019, în vigoare de la 05.07.2019, s-a aprobat noua formă a Codului Administrativ al României, un act normativ esențial care reunește toate reglementările din domeniul administrației publice.	
4	Revizia a II-a	25.02.2022	Scopul procedurii; Domeniul de aplicare; Documente de referință; Descrierea activității sau procesului	Modificări legislative	
5	Ediția a III-a	03.03.2023	Documente de referință; Descrierea activității sau procesului	Modificări legislative	
6	Ediția a IV-a	15.06.2023	Documente de referință	Modificări legislative	
7	Revizia I	18.01.2024	Documente de referință	Modificări legislative	
8	Revizia a II-a	20.01.2025	Documente de referință	Modificări legislative	Favorabil

Formular de analiză a procedurii

Nr. Crt	Compartiment	Nume și prenume	Aviz	Data	Observaţii	Semnătura

Formularul de distribuire/difuzare

Nr. Crt	Scopul difuzării	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Data retragerii	Data intrării în vigoare	Semnătura
1	Aplicare, Informare	Primar	MIRON NECULAI	20.01.2025	20.01.2025	20.01.2025	
2	Aplicare, Informare	Viceprimar	Gaitan Nistor	20.01.2025	20.01.2025	20.01.2025	
3	Aplicare, Informare	Secretar General	DRAGOI LUCIA	20.01.2025	20.01.2025	20.01.2025	
4	Aplicare, Evidență, Arhivare	Consilier Etic	DRAGOI LUCIA	20.01.2025	20.01.2025	20.01.2025	

Anexe

Nr. Crt	Denumirea anexei	Elaborator	Aproba	Numar de exemplare	Arhivare
1	Formular de raportare privind încălcări ale legii				
2	REGISTRU PRIVIND EVIDENȚA RAPORTĂRILOR				
3	Model Declaratie de integritate				
4	Model Formular consimtamant				
5	Model Dispozitia				
6	Model Referat				
7	Model PV de transcriere inregistrari conversatie				
8	Model Clasare				
9	Model Fișa de evidență a etapelor procesului de investigație				
10	Model Proces verbal de consemnare				
11	Model Comunicare clasare				
12	Model Registru de evidenta raportarilor				
13	Model de divulgare publica				
14	Model Formular de raportare				
15	Model PV training periodic				
16	Model Proces verbal informare				
17	Moidel Raport de instruire				
18	Fisa post - persoana desemnata				
19	Raport anual de date statistice				
20	ACORD DE CONFIDENȚIALITATE				

Precizări

- Toate documentele şi dovezile pe baza cărora se realizează activitatea procedurată se află în dosarele Comisiei SCIM şi în documentele echipei manageriale.
- Analiza şi revizuirea procedurii se face anual, sau ori de câte ori apar modificări ale reglementărilor legale cu caracter general şi intern pe baza cărora se desfăşoară activitatea care face obiectul acestei proceduri.